



9. Protocol Huilen

Wat te doen met huilende baby's?

Waarom huilen baby's?

Huilen is normaal voor een baby. Het is zijn eerste communicatiemiddel. Een baby huilt omdat er een reden is. Er is vaak onenigheid over wat het beste voor kinderen is als ze huilen. Moet je altijd meteen reageren of moet je baby's wat vaker laten huilen, omdat je kinderen anders aanleert dat ze aandacht krijgen als ze huilen? De consequentie van altijd direct reageren, is dat een kindje steeds meer en steeds vaker zal gaan huilen, want kinderen willen nou eenmaal graag aandacht! Baby's in de eerste maanden bieden wij zoveel mogelijk troost en wij kalmeren ze, zodat ze een gevoel van veiligheid en geborgenheid kunnen ontwikkelen. Maar naarmate ze ouder worden proberen wij te voorkomen dat ze aanleren dat ze aandacht krijgen door te huilen. Dan gaan wij selectiever om met de huiltjes van de baby's. Wij proberen goed op de verschillende soorten huiltjes te letten, zodat wij weten wat er aan de hand is met de baby. Op die manier kunnen we een goede afweging maken of we de baby moeten troosten of even moeten wachten. Wij gaan hierbij op gevoel af, overleggen veel met collega's en zullen hierover altijd in overleg treden met de ouders.

Uitgangspunten

- ☛ Als de huiltjes van de baby dwingend is, dan probeert hij waarschijnlijk te zeggen dat hij honger heeft.
- ☛ Als de baby moe is lijkt zijn huilen meer op gesteun. Hij kronkelt zich in allerlei bochten en wrijft zich in de oogjes.
- ☛ Als de baby plots en heel scherp huilt, heeft hij waarschijnlijk pijn. Dan trachten wij de oorzaak ervan te vinden. Een baby kan bijvoorbeeld last hebben van darmkrampjes.
- ☛ De baby kan ook huilen omdat hij onrustig is, verdriet heeft, geschrokken is, omdat er spanningen zijn in zijn omgeving. Dan proberen wij de baby te troosten.
- ☛ Als de baby kwaad is huilt hij schril en krijsend en laat zo merken wat hij niet leuk vindt.
- ☛ Het kan ook zijn dat het huilen sterk toe neemt rond de tijd dat het kind een volgende stap in de ontwikkeling maakt. Dit is zeer spannend en ook vermoeiend voor een kind. Hierdoor kan het huilen in sommige periodes flink toe nemen. Wanneer het kindje het nieuw verworvene wat onder de knie heeft, neemt het huilen weer af. Wanneer wij denken dat dit aan de hand is zullen wij het kindje helpen door de baby te stimuleren.
- ☛ Sommige baby's huilen ook uit verveling. Het huilen lijkt dan meer op mopperen. Deze kindjes worden graag rond gedragen zodat ze alles kunnen zien, willen graag bezig gehouden worden en zijn niet graag alleen. Deze baby's hebben een behoefte aan veel prikkels. Bij deze groep kinderen neemt het huilen af naarmate het kindje meer kan. Op het dagverblijf hebben wij echter niet altijd de tijd met 1 baby bezig te zijn. Op drukke momenten zullen we deze kinderen zullen wij zoveel mogelijk betrekken bij de dag, door ze bijvoorbeeld in een wippen bij de tafel met dreumesen te zetten.
- ☛ Andere baby's huilen juist uit een behoefte aan rust en regelmaat. Zij zijn heel gevoelig voor prikkels en hebben baat bij veel rust. Het kan soms moeilijk zijn om te weten of dit kindje nou juist behoefte heeft aan veel rust of juist aan wat meer stimulatie. De enige manier om dit te ontdekken is toch heel goed naar het kindje kijken en zien waarop heel positief en negatief reageert. Wij proberen dan de omgeving van de baby zo prikkelarm mogelijk te houden. We denken er hierbij bijvoorbeeld aan een baby zo minimaal mogelijk bloot te stellen aan veel onnodig lawaai in de vorm van schreeuwende kinderen, muziek. Maar beperken ook het aantal prikkels wat speelgoed hen biedt.
- ☛ Het huilen is in een aantal gevallen ook een manier om het gebeurde van die dag te verwerken. Vaak is er in dat geval sprake van een huiltje en dan laten we het kindje wel even huilen. Dit hoeft echter niet alleen, we proberen er dan voor het kindje te zijn door het vast te houden of door te laten merken dat we aanwezig zijn (tegen het kindje te praten of zingen).
- ☛ Ook houden we rekening met de diverse ontwikkelingsfase. Een kind kan eenkennig zijn of scheidingsangst (maand of 14)



Wat kunnen we doen?

Als de baby huilt controleren we:

- ☛ of hij niet in een slechte houding ligt
- ☛ of zijn kleren hem niet hinderen
- ☛ of hij het niet te warm of te koud heeft
- ☛ of hij geen natte/vieze luier heeft
- ☛ of hij geen boertje moet laten
- ☛ of hij last heeft van krampjes, het kindje huilt dan met de beentjes gestrekt of trapt met de beentjes.
- ☛ of hij geen honger heeft
- ☛ of het niet te rumoerig op de groep is
- ☛ of de omgeving niet te onrustig is/ te veel prikkels
- ☛ of de omgeving niet te prikkelarm is/ beiden wat te spelen aan.

Wanneer een baby veel en lang op de groep huilt, zullen we zowel met collega's als met ouders overleggen wat de te nemen stappen zijn. Het is dan ook belangrijk om uit te sluiten of een kind lichamelijk niet iets mankeert.

Hoe troosten we een baby?

Zachtjes praten helpt soms, je stem en je aanwezigheid zijn meestal geruststellend. Er zijn verschillende manieren om een jonge baby te troosten mogelijk.

- ☛ In de eerste plaats is het belangrijk het kind te leren kennen door goed te kijken wat de baby doet op de momenten dat hij of zij niet huilt. Door te kijken wat het kindje boeit (stem, gezichten trekken, rondlopen) en door het geen waar het kindje naar kijkt te benoemen kan er contact gemaakt worden. Belangrijk hierbij is de reacties van de baby goed in de gaten te houden. Een kindje wat weg kijkt geeft aan rust te willen.
- ☛ Soms kunnen ritmische bewegingen ook kalmerend werken. Op schoot of op de arm, maar vaak ook rijdend in de wagen komen veel huilende baby's tot rust. Wanneer een baby op deze manier tot rust komt is er dan ook niets op tegen om rondjes te rijden met de wagen in de kamer. Veel baby's vinden de 'vliegtuighouding' lekker (op de buik op je arm).
- ☛ Sommige baby's houden zich ook wakker met hun eigen onrust en raken hierdoor oververmoeid wat leidt tot nog meer huilen en nog meer onrust. Deze baby's zijn er soms bij gebaat om ingebakerd te worden. Inbakeren is overigens iets wat altijd in overleg met ouders en een deskundige (consultatiebureauarts) moet gebeuren omdat inbakeren niet voor ieder kind geschikt is en soms zelfs schadelijk kan zijn. Soms ook is een hangmatje of het bedje heel kort opgemaakt al voldoende om het kind wat in te perken in zijn of haar bewegingsvrijheid.
- ☛ Vaak werkt een combinatie van verschillende methoden om te troosten het beste. Bijvoorbeeld ritmische bewegingen, afleiding door een liedje en rondlopen zodat het kindje wat kan zien.
- ☛ Als kinderen niet willen slapen en maar blijven huilen, gaan we de slaapkamer binnen zonder iets te zeggen, behalve wat sussende woordjes. Leggen het kindje eventueel weer neer, als hij is gaan staan of zitten, en wrijven even over het hoofdje, buikje of het ruggetje, geven het speentje, zetten het muziekdoosje aan of bakeren hem opnieuw in.

Kinderen worden bij voorkeur niet uit bed gehaald als ze huilen, dit gebeurt echter wel bij:

- huilen tijdens gewenningsperiode
- huilen van stress of paniek/ overstuur raken
- wanneer de ouder(s)/ verzorger(s) anders wensen
- wanneer andere kinderen er last van hebben
- wanneer andere kinderen er niet van kunnen slapen



Wat doen we met oudere kinderen die verdrietig of angstig zijn?

Wij nemen de verschillende emoties van de kinderen zoals verdriet, boosheid, angst, uitgelatenheid, blijheid e.d. serieus. Een kind, dat verdriet heeft omdat bijvoorbeeld zijn moeder weggaat, mag van ons dat verdriet tonen. Door dit verdriet bespreekbaar te maken wordt het voor het kind duidelijk om er mee te leren omgaan.

Wij zeggen nooit dat er niets aan de hand is want we gaan ervan uit dat er altijd een reden is waarom een kind huilt. Ook helpen we het kind zijn emoties te benoemen waardoor het meer van zijn gedrag gaat begrijpen. Als een kind huilt omdat een ander kind een speeltje afpakt zeggen we: "Hij mag dat niet afpakken hè, want dat vind je niet leuk. Zeg maar dat hij het terug geeft". Wij helpen het kind hierbij als dat nodig is.

Als het kind angstig is zullen we eerst de oorzaak proberen te achterhalen. Is het bang voor andere kinderen dan zullen we als leidster meer veiligheid moeten bieden. We zullen in de buurt van het kind zijn en het bevestigen in wat het wel kan, bijvoorbeeld als het voor zichzelf opkomt. Hierdoor leert het kind dat je er ook bent wanneer het alleen ergens op af gaat. Het kan ook zijn dat er in de thuissituatie iets is veranderd, een echtscheiding of verhuizing bijvoorbeeld. Het is belangrijk voor een leidster hiervan af te weten zodat ze de emoties van het kind beter begrijpt en kan begeleiden. Door gesprekken met ouders en collega's kunnen we het kind hierbij zo goed mogelijk helpen.